

## IV. De studerende

### 1. Adgangen til universitetet

#### Bestand og tilgang af studerende

Bestanden af studerende ved universitetet i oktober 1984 var ialt 26.082, hvilket er en stigning på mere end 1.000 personer i forhold til bestan-

den i oktober sidste år. Der har i 1984 været en stigning i såvel antallet af nyimmatrikulerede som antallet af studieskiftere. Bestanden af studerende fordelte sig på de enkelte fakulteter som vist nedenfor:

	Bestand	Heraf nyimm.
Det teologiske Fakultet	771	94
Det samfundsvidenskabelige Fakultet	6614	1038
Det lægevidenskabelige Fakultet	3087	302
Det humanistiske Fakultet	10333	1031
Det naturvidenskabelige Fakultet	5277	691
Universitetet i alt	26082	3156

#### Adgangsbegrænsning

I 1977 indførtes adgangsregulering til de videregående uddannelser. Reguleringen omfatter alle uddannelser på Københavns Universitet. Adgangen til uddannelserne sker ved optagelse til et optagelsesområde, der kan omfatte én eller flere uddannelser.

Direktoratet for de videregående Uddannelser fastsætter hvert år antallet af optagelsespladser på hvert enkelt optagelsesområde.

Følgende oversigt viser antallet af optagelsespladser i 1984 på optagelsesområderne indenfor Københavns Universitet (tallene er inklusive overbookingpladser):

Optagelsesområde	Antal pladser
Lægevidenskab	330
Naturvidenskab	538
Biologi	150
Geografi	70
Datalogi/matematik/kemi/fysik	60
Datalogi/andet	60
Legemsøvelser	22
Teologi	125
Humaniora	1080
Jura	585
Samfundsfag/forvaltning	70
Forvaltning/datalogi	50
Statsvidenskab	400
Sociologi	40
Kultursociologi	30
Antropologi	20
Psykologi/pædagogik	190

Hvis der er flere ansøgere, end der er pladser til på de enkelte optagelsesområder, begrænses adgangen efter de regler, der er fastlagt i »Bekendtgørelse om optagelse ved uddannelserne på København, Århus og Odense universiteter«.

I 1984 var der adgangs begrænsning på alle uddannelser på Københavns Universitet med undtagelse af de naturvidenskabelige kandidat-

uddannelser, hvor der ved optagelsens afslutning endnu var ledige pladser. I følgende oversigt er vist grænsekotienten for de enkelte optagelsesområder. Den under gruppe II anførte kvotient er den laveste eksamenskvotient der i forbindelse med 18 mdr.s godkendt erhvervs erfaring gav adgang til det pågældende optagelsesområde.

Optagelsesområde	Gruppe I kvotient	Gruppe II kvotient
Lægevidenskab	9,6	8,7
Naturvidenskab	ca. 50 ledige pladser	
Biologi	8,7	8,0
Geografi	alle optaget	
Datalogi/matematik/kemi/fysik	9,0	8,4
Datalogi/andet	9,5	9,2
Legemsøvelser	9,0	8,5
Teologi	7,9	—
Humaniora	8,2	7,1
Jura	9,1	8,3
Samfundsfag/forvaltning	9,2	8,4
Forvaltning/datalogi	8,5	7,6
Statsvidenskab	8,1	6,4
Sociologi	8,9	8,3
Kultursociologi	9,4	8,8
Antropologi	9,4	9,1
Psykologi/pædagogik	9,3	7 points

De 50 ledige pladser på naturvidenskab blev efter optagelsesreglerne udbudt i en »2. optagelsesrunde«. I løbet af ganske kort tid blev samtlige pladser besat, og adskillige ansøgere måtte afvises.

### Optagelse på tilsagn

Efter en ændring i optagelsesbekendtgørelsen i 1983 åbnedes mulighed for at søge og opnå tilsagn om optagelse på en uddannelse året efter, såfremt man ikke havde tilstrækkelig høj kvotient til optagelse i selve ansøgningsåret.

I alt 315 af de optagne i 1984 blev optaget på baggrund af et tilsagn om optagelse givet i 1983, hvilket svarer til, at knap 80 % af de givne tilsagn fra 1983 er udnyttet. I 1984 opnåede 368 ansøgere tilsagn om optagelse i 1985 på betingelse af, at de inden optagelsen i 1985 kunne optjene et antal måneders godkendt erhvervs erfaring – eventuelt i kombination med bestået kursus på gymnasiale suppleringskurser, den såkaldte faglige forbedring.

### Dispensater og udenlandske studerende

Pr. 15. oktober 1984 er der modtaget 425 ansøgninger om dispensationsadgang og 325 ansøgninger om optagelse fra udenlandske ansøgere med udenlandske eksaminer. Tallene afviger ikke væsentligt fra de senere års tal, men der har i 1984 været et fald i antallet af dispensater, der søgte dispensation.

109 dispensater indsendte immatrikulations-skema mod 157 i 1983, hvorimod tallet for udlændinge var en anelse højere i 1984 (170 mod 164).

11 dispensater og 73 udenlandske ansøgere kunne ikke indstilles til en optagelsesplads, da ansøgningernes antal oversteg kvoten indenfor gruppe III. Især var der mange afviste udenlandske ansøgere til *humaniora* (42), hvor der kun var 27 pladser til rådighed.

Der er i år modtaget 40 ansøgninger fra danske statsborgere, hvis eksaminer skal omregnes til den danske 13-skala.

Til brug ved vurdering af udenlandske studentereksaminer og til omregning af danske

borgeres udenlandske eksaminer, har Dispensationskontoret medvirket ved udgivelsen af den såkaldte Eksamenshåndbog. Bogen er udgivet af Fællesnævnet til vurdering af udenlandske ansøgere og udenlandske eksaminer og er udsendt til alle berørte institutioner.

De primære dispensationsansøgninger var som i alle tidligere år hovedsageligt til jura, *humaniora* og psykologi. De udenlandske ansøgers hovedønske er *humaniora*.

Ikke mindst for disse kan gæstestudieordningen være en løsning, og som i tidligere år har man optaget ca. 50 under denne ordning til studier ved Institut ved nordisk Filologi; statsstipendiater udgør en stor andel af vore gæstestuderende.

Siden januar 1984 har Dispensationskontoret varetaget administrationen af (over 50) ækivalenssager. Det drejer sig dels om en *niveaumæssig* vurdering af udenlandske universitetseksaminer i forbindelse med stillingsansøgninger, lønindplacering, optagelse til pædagogikum, medlemskab af faglige foreninger og dels om *meritoverførsel* i forbindelse med studier ved universitetet. Der er udarbejdet et særligt skema til brug for disse ansøgninger, der behandles i de faglige studienævne.

Endvidere modtages fra Direktoratet for de videregående Uddannelser sager i forbindelse med danske studenters ansøgninger om Statens Uddannelsesstøtte til universitetsstudier i udlandet.

### Enkeltkurser

I det forløbne år er der læst 1535 enkeltkurser ved Københavns Universitet, det er en stigning på 40 % i forhold til året før.

Som tidligere år blev 50 % af kurserne læst ved Det humanistiske Fakultet, 35 % ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet og 15 % ved Det naturvidenskabelige Fakultet.

Det mindre undervisningstilbud, som besparelser på universitetets budget har ført til, har bevirket, at der i år også har været flere afviste ansøgere fra enkeltkurser end i årene før. Man må nok i kommende år forudse, at der vil blive færre muligheder for at følge undervisning på »ledige« pladser.

## 2. Studievejledningen

Studievejledningen vejleder og informerer såvel de studerende, der er indskrevet ved universitetet, som den store gruppe unge, der er i færd med at vælge uddannelse.

I året, der er gået, har der sammenlignet med de seneste år været en meget stor stigning i antallet af henvendelser til Studievejledningen. Sammenlignet med året før, har der f.eks. fra april til august måned været tale om en trediedel flere henvendelser.

Ikke mindst de usikre beskæftigelsesudsigter, men også det stadigt mere komplicerede optagelsessystem, såvel til universitetsstudierne som til de øvrige videregående uddannelser, har medført den større efterspørgsel efter informationsmateriale og vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og selve ansøgningsproceduren.

Endvidere modtager Studievejledningen et stort antal henvendelser fra udlændinge, der ønsker nærmere oplysninger om uddannelsesmuligheder i Danmark.

Studievejledningen deltager derudover i forskellige former for samarbejde med andre rådgivnings- og vejledningsinstanser, og der udarbejdes løbende studiestatistikker, undersøgelser m.v.

Endelig har Studievejledningen deltaget i forskellige kursusaktiviteter.

I forbindelse med vejledning og information til potentielle ansøgere udarbejder Studievejledningen fortsat skriftligt materiale. En stor del af dette materiale udsendes til erhvervsvejledere, gymnasier/hf-kurser m.v.

I det forløbne år har vejledningen af universitetets indskrevne studerende især været præget af de studerendes problemer omkring studieskift, orlov og valg af bifag samt en stigning i økonomiske og sociale problemer set på baggrund af de utilstrækkelige støtteordninger, der findes for uddannelsessøgende.

Studievejledningen har mange henvendelser fra studerende, der ønsker råd og vejledning om valg af bifag i forbindelse med et hovedfagsstudium. Hovedproblemet for disse studerende er i de fleste tilfælde at finde frem til én fagkombination, der kan forventes at give beskæftigelse efter endt studium.

Det er især studerende indskrevet ved de hu-

manistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser – uddannelser med vanskelige beskæftigelsesmuligheder – der henvender sig til Studievejledningen. Imidlertid er det meget vanskeligt at pege på bestemte hoved- og bifagskombinationer, der vil kunne sikre ansættelse efter endt studieforløb. Fra Studievejledningens side følger man meget nøje udarbejdelsen af nye uddannelsesstilbud, specialiseringsstilbud m.v. I denne forbindelse kan nævnes de mange nye humanistiske uddannelsesstilbud, der i løbet af foråret og efteråret er startet. Det drejer sig især om områdestudier, overbygningbifag og grenspecialiseringer, som Studievejledningen har mærket en meget stor interesse for gennem utallige henvendelser.

Derudover har der været en stigende interesse for vejledning og information om universitetet fra en stor gruppe vejledningssøgende, der i forvejen har gennemgået et uddannelsesforløb, men som nu ønsker at blive indskrevet på universitetet for en kortere eller længere periode for at lade sig efteruddanne og dermed øge den enkeltes ansættelsesmuligheder.

Vejledningen af de unge, der er i færd med at vælge uddannelse, er fortsat vanskeliggjort af de begrænsede valgmuligheder. Selv med en god studentereksamen eller hf-eksamen kan det være uhyre svært at komme i gang med en uddannelse – herunder en universitetsuddannelse. Selv om der ved en række uddannelser i 1984 blev merindskrevet flere studerende i forhold til optagelsestallet i 1983, har denne forøgelse af studiepladserne ikke kunnet optage det store antal med en adgangsgivende eksamen; også ved optagelsen i 1984 blev mange ansøgere afvist.

Antallet af afviste ansøgere fra de videregående uddannelser er imidlertid i 1984 faldet med ca. 25 % i forhold til 1983.

Fra Studievejledningens vedkommende har man ikke mærket faldet i antallet af afviste ansøgere. Tværtimod er antallet af vejledningssamtaler med afviste ansøgere steget. Som noget nyt indgik i vejledningen af afviste ansøgere, forsøget med »faglig forbedring«. »Faglig forbedring« er et tilbud til ansøgere, der har fået tilsagn om optagelse i 1985, og som i den mellemliggende periode, efter aftale med uni-

versitetet, helt eller delvist kan erstatte erhvervs erfaring med et fagligt forbedringskursus.

I forbindelse med studiestarten fik Studievejledningen mange henvendelser fra indskrevne studerende med en række problemer af såvel studiemæssig som af social art, hvoraf kan nævnes problemer med at finde sig til rette på universitetet, boligproblemer, erhvervsarbejde m.v.

Endvidere kan det nævnes, at vejledningen inden for datalogiuddannelserne igen i år optog en meget stor plads p.g.a. usikkerhed hos potentielle ansøgere og indskrevne studerende ang. antallet af studiepladser, adgangsbe-grænsning, eksamensordninger m.v.

Tilsagnsordningen, der indførtes med optagelsen i 1983, videreførtes med optagelsen i 1984. Den megen tvivl, der i årets løb har været om denne ordnings reelle muligheder for at blive sikret en studieplads, har medført mange henvendelser. Og det kan konstateres, at hovedparten af ansøgere med tilsagn om optagelse i 1984 også benyttede sig af tilsagnet om en studieplads.

Endvidere samarbejder Studievejledningen med studie- og erhvervsvejledninger rundt om i landet, da det ofte er hensigtsmæssigt at henvise vejledningssøgende til at søge råd og bistand andre steder f.eks. andre uddannelsesinstitutioner, Studenterrådgivningen m.v.

Studievejledningen har derudover fået pålagt forskellige koordinerede opgaver, herunder koordineringen og planlægning af de studieorienterede møder på gymnasier og hf-kurser på Sjælland m.v.

Studievejledningen udarbejder endvidere undersøgelser og dokumentationsmateriale først og fremmest vedr. de studerendes forhold på og uden for universitetet. I efteråret 1983 udarbejdes således »Nora-rapporten«. Rapporten beskriver uddannelsesønsker, social baggrund, placering på arbejdsmarkedet m.v. for afviste ansøgere fra de videregående uddannelser i 1983.

Ligeledes blev der i foråret 1984 udarbejdet en tilsvarende undersøgelse af de afviste og af de optagne men ikke fremmødte ansøgere til efg, gymnasiet og hf i 1983.

### 3. Erhvervsvejledningen

Erhvervsvejledningens arbejde har i det forløbne år været præget af den stadigt vanskeligere beskæftigelsessituation, som mange af de færdige kandidater møder, når de forlader universitetet. Antallet af henvendelser i forbindelse med efterfølgende beskæftigelsesmuligheder har været stigende.

Det gælder naturligvis især studerende fra de mest arbejdsløshedstruede fag såsom humaniora, samfundsfag, biologi og geografi. Erhvervsvejledningen har erfaret, at de studerende henvender sig på et tidligere stadium i deres studieforløb end foregående år. Dette forhold kan tolkes som en bevidst holdning til den meget reelle arbejdsløshedsrisiko, der er for færdiguddannede kandidater. Uddybende kan det næv-

nes, at stadig flere uddannelsessøgende også kontakter Erhvervsvejledningen i forbindelse med deres overvejelser om valg af uddannelse. Selv om det er vanskeligt for ikke at sige umuligt at vurdere de efterfølgende beskæftigelsesmuligheder for et studium, som først vil være afsluttet om 8-10 år.

Udover individuel vejledning om beskæftigelsesmuligheder vejleder Erhvervsvejledningen om jobsøgning, herunder om personlige strategier for jobsøgningsprocessen og om udformning af ansøgninger, såvel uopfordrede ansøgninger som ansøgninger, der er svar på stillingsannoncer.

Henvendelser om problemer med tilbagebetaling af studiegæld og gældssanering har i det

forløbne år været meget hyppige. Erhvervsvejledningen er efter et udredningsarbejde om emnet gået ind i individuel vejledning om disse problemer, som ofte overskygger alt andet hos den vejledningssøgende.

Informationer om reglerne vedrørende indmeldelse i arbejdsløshedskasse og udbetaling af dagpenge samt informationer om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger er naturligvis meget efterspurgt.

Erhvervsvejledningen giver kollektiv vejledning på kurser, som udbydes hvert semester. Erhvervsvejledningen har afholdt tre kurser, hver af én uges varighed og fem kurser af én dags varighed. På kurserne søger Erhvervsvejledningen at få deltagerne, som er næsten-kandidater, til at anlægge en bredere synsvinkel på

egne kvalifikationer og disses anvendelighed på arbejdsmarkedet.

Derudover præsenteres deltagerne for forskellige jobsøgningsteknikker. På kurserne informeres om regler vedrørende overgangen fra studium til erhverv. Mange kursusdeltagere gør brug af Erhvervsvejledningens tilbud om individuel vejledning, når de senere står i en jobsøgningssituation.

Erhvervsvejledningen samarbejder med studie- og erhvervsvejledninger på andre uddannelsesinstitutioner. Endvidere yder Erhvervsvejledningen bistand i forbindelse med etablering af erhvervsvejledninger. Således har Erhvervsvejledningen bistået ved oprettelsen af en studie- og erhvervsvejledningsenhed ved Det humanistiske Fakultet.

## 4. Studenter- og studiestatistik

Vedrørende statistikker henvises til Statistikserien (Københavns Universitets statistik), udgivet af Fællessekretariatet, Københavns Universitet.

Der er foreløbig udgivet følgende hæfter med nedennævnte indhold:

- I: Indeholder tabeller dels over bestand, dels over enkelte immatrikulationsårsgange.
- II: Indeholder tal for bestand, nyimmatrikulerede og studiestartere i samtlige fag 9 år tilbage.

III: Omfatter kandidatstatistikker fra enkelte fag.

IV: Indeholder en oversigt over tilgangen til de enkelte fag, fordelt på nyimmatrikulerede og studiestartere, de nyimmatrikuleredes adganggrundlag og antal studiestartere senere end 1. oktober.

Hæfter ajourføres løbende.

Derudover udsendes årligt specialanalyser vedr. bl.a. de studerendes sociale og økonomiske forhold.

## 5. Statens Uddannelsesstøtte

Stipendiekontoret har i 1983/84 af Statens Uddannelsesstøttes midler formidlet indtil 31/7-1984:

	Antal ansøgninger	Stipendier kr.	Statslån kr.	Statsgarant. lån, kr.
Stipendium alene	3.065	46.294.364		
Stipendium og statslån	2.564	39.773.695	19.784.152	
Stipendium, statslån og statsgaranterede lån	3.236	52.477.330	24.513.926	35.714.660
Statsgaranteret lån alene	2.377			75.433.212
I alt	11.242	138.545.389	44.298.078	111.147.872

## 6. Kollegieforhold

I foråret 1984 har Egmont H. Petersens Fond ydet et tilskud på 2,5 mill.kr. og Sonningfonden og Weimanns Legat ialt ca. 300.000 kr. til yderligere bygningsarbejder i Regensen, Borchs Kollegium, Elers Kollegium og Valkendorfs Kollegium. Af Kommunitetets midler dækkes

yderligere udgifter til ca. 630.000 kr., således at der kan udføres arbejder til ca. 3,5 mill.kr.

Til fundering af Regensens Krystalgadefløj – og samtidig afhjælpning af rotteplage – er via Boligstyrelsen søgt om statstilskud på ca. 2,2 mill.kr. Tilskuddet er endnu ikke bevilget.